

CONSILIUL REGIONAL PENTRU DEZVOLTARE SUD- PREOCUPAT DE APROVIZIONAREA CU APĂ A REGIUNII



ÎN ACEST NUMĂR:

1
CONSILIUL REGIONAL PENTRU DEZVOLTARE SUD- PREOCUPAT DE APROVIZIONAREA

2
ȘI-A LANSAT ACTIVITATEA COMITETUL PENTRU PLANIFICARE STRATEGICĂ

2
ADR SUD ȘI ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI ÎȘI INTENSIFICĂ COLABORAREA

3
VIZITA VICEPREȘEDINTELUI SENATULUI CEH ÎN REGIUNEA SUD

4
EVALUAREA IMPACTULUI PROIECTULUI "CONSTRUCȚIA DRUMULUI CODRENI - SAGAIDACUL NOU,

5
ȘEDINȚA DE ORGANIZARE A PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI "ÎMBUNĂTĂȚIREA DRUMULUI L- 654 PRIN INTERMEDIUL REPARAȚIEI CAPITALE

6
CONSULTĂRI PUBLICE ÎN REGIUNEA SUD: PROGRAMUL REGIONAL SECTORIAL DE APROVIZIONARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

7
ZIUA DUNĂRII - MARCATĂ ÎN REGIUNEA SUD

A doua ședință ordinară a CRD Sud s-a desfășurat în orașul Cahul, după ce și prima ședință a CRD Sud din acest an a avut loc în Regiune, în or. Leova

La eveniment au participat vice ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, dl Liviu Oboroc, membrii CRD Sud, primari din localitățile raionului Cahul, specialiștii Agenției de Dezvoltare Regională Sud.

Liviu Oboroc a subliniat importanța ședinței de astăzi prin aceea că urmează să fie aprobat Programul Regional Sectorial în domeniul Aprovizionării cu Apă și de Canalizare. "Acest program este rezultatul de aproape doi ani de activitate a echipei formate din reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agențiilor de Dezvoltare Regională, Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei și Administrației

Publice Locale. Programul derivă din documentele naționale, dar datorită grupului de lucru regional, are specificul său. Pentru Regiunea de Dezvoltare Sud, aprovizionarea cu apă este un subiect sensibil și este important ca fiecare Consiliu Raional din Regiune să contribuie cu sugestii și abordări specifice, astfel încât acest document să devină un adevărat suport pentru întreaga Regiune de Sud", a specificat Liviu Oboroc.

A fost prezentat și aprobat **Programul Regional Sectorial de AAC**, iar membrii consiliului au venit cu propuneri și sugestii, votate unanim.

Consiliul Regional Sud a fost informat de către specialiștii ADR Sud cu privire la implementarea proiectelor în primul semestru al anului și Planului

de acțiuni privind elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) 2020. Reprezentanții centrului de Servicii NEXUS Cahul, au oferit o informație amplă ce ține de migrația cetățenilor RM, în contextul proiectului **"Consolidarea legăturii între migrație și dezvoltare: testarea platformei de servicii integrate pentru migrații moldoveniși comunitățile acestora"**.

Ședința a finalizat cu o vizită la proiectul **"Reabilitarea zonei de odihnă și agrement Lacul Sărat"** din orașul Cahul, implementat din Fondul Național de Dezvoltare Regională, care are ca obiectiv dezvoltarea infrastructurii de agrement turistic în regiunea de Dezvoltare Sud, în vederea creșterii economice durabile și echilibrate a regiunii.



ȘI-A LANSAT ACTIVITATEA COMITETUL PENTRU PLANIFICARE STRATEGICĂ ÎN REGIUNEA SUD

Comitetul pentru Planificare Strategică din RDS, în componența căruia intră reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Consiliilor Raionale din Regiune, mediului academic, societății civile, mediului privat, specialiștii în planificare strategică ai ADR Sud, au abordat subiecte ce țin de elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) Sud 2020**. În cadrul ședinței CRD Sud din 11 februarie 2014, membrii Consiliului au aprobat **Regulamentul Comitetului pentru Planificare Strategică** și planul de acțiuni privind

elaborarea **Strategiei de Dezvoltare Regională Sud 2020 (SDR Sud)**.

În debutul evenimentului, dna Efrosinia Grețu, președinte al Comitetului și al CRD Sud a declarat că "e prima ședință de acest gen și urmează să muncim mult pentru a atinge obiectivele propuse. Această inițiativă a fost abordată la ședința CRD Sud din februarie și împreună cu ADR Sud, care are o echipă competentă și responsabilă, vom face simțită activitatea acestui Comitet (de Planificare Strategică), iar de rezultate bune va beneficia întreaga Regiune." Specialiștii secției Planificare Strategică în cadrul ADR Sud, au prezentat structura SDR

Sud 2020, compartimentul "Analiza socio-economică".

Comitetul întrunit a abordat subiecte ce țin de conlucrarea ulterioară în programarea regională sectorială, elaborarea unui ghid turistic al Regiunii, în scopul promovării turismului, precum și alte subiecte care prezintă interes pentru APL din Regiunea Sud.

Următoarea întrunire a **Comitetului pentru Planificare Strategică în Regiunea de Dezvoltare Sud** va avea loc în luna septembrie, în scopul de a racorda activitățile ce țin de elaborarea **SDR Sud 2020**.



ADR SUD ȘI ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI ÎȘI INTENSIFICĂ COLABORAREA

În baza **Memorandumului de colaborare**, semnat între Agenția de Dezvoltare Regională Sud și Academia de Științe a Republicii Moldova, a fost organizată o masă rotundă privind promovarea realizării științifice în cadrul Agențiilor de Dezvoltare Regională din Moldova.

La reuniune au participat specialiștii ai ADR Sud, reprezentanții ai Consiliilor Raionale Leova și Cimișlia, primăriei Cimișlia.

În debutul evenimentului, Valentin Crișmaru, reprezentant al Institutului de Ecologie și Geografie (IEG) în cadrul Academiei de Științe din Moldova, a declarat că "e timpul să îmbinăm știința și practica, mai ales că instituțiile de dezvoltare regională și-au extins activitatea, astfel ca ceea ce le poate oferi mediul academic să fie utilizat cu succes în activitatea lor".

Reprezentanții IEG au prezentat atlasele regionale ca rezultat și sursă a cercetărilor minuțioase, care reflectă detaliat situația din teritoriu. Mai ales că pentru crearea unui atlas regional se studiază o multitudine de surse. Un atlas regional conține cele mai variate informații, pornind de la harta fizică și terminând cu componența etnică și religioasă. O componentă importantă a atlasului prezentat, a fost harta calității apei potabile, foarte utilă pentru Regiunea Sud.

În cadrul evenimentului, a fost prezentat atlasul regional elaborat pentru UTA Găgăuzia, situată în zona de sud a Republicii Moldova, cu un specific etno-social.

Au mai fost abordate subiecte ce țin de posibilitatea ADR Sud de a implementa tehnologia SIG (informare geospațială), în scopul menținerii, administrării și analizei datelor cu caracter spațial, precum și necesitatea elaborării pașaportului socio-uman al localităților, ca reper al dezvoltării regionale.

Participanții s-au declarat interesați de posibilitatea elaborării unui asemenea atlas și pentru Regiunea de Dezvoltare Sud, de veridicitatea datelor expuse, precum și durata elaborării unui atlas similar.

Importanța evenimentului din spusele participanților:

Onu Nadejda, specialist financiar în cadrul primăriei Cimișlia: "Ședința de astăzi este utilă prin posibilitatea creării unei imagini mai detaliate, în ceea ce privește problemele și strategiile de dezvoltare a Regiunii".

Natalia Răileanu, șefa secției Economie și atragerea investițiilor, CR Cimișlia: "Oportunitatea de a elabora în comun cu specialiștii IEG, a unor atlase regionale va contribui la elaborarea strategiilor sectoriale și proiectelor investiționale, care ar îmbunătăți imaginea raionului și a Regiunii. Informația amplă însumată în atlase, va fi utilă și prin faptul că ar oferi detalii și despre patrimoniul istoric și cultural al Regiunii".

Ion Codreanu, specialist relații funciare și cadastru, Direcția Dezvoltare Teritorială: "Un asemenea atlas ar putea permite să se facă cadastre specializate, ar conține informație utilă și importantă, actualizată și adaptată la realități".



VIZITA VICE-PREȘEDINTELUI SENATULUI CEH ÎN REGIUNEA SUD

O delegație cehă condusă de Vice-președintele senatului ceh Premysl Sobotka, împreună cu cinci senatori, reprezentanți ai Comisiei pentru economie, agricultură și transport, Excelența Sa, ambasadorul Cehiei în Moldova, Jaromir Kvapil, au întreprins o vizită de lucru în Regiunea Sud. La eveniment au participat reprezentanți ai Consiliului Raional Cimișlia, primăriei orașului Cimișlia, specialiști ai Agenției de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud), antreprenori locali.

Oficialul ceh a declarat că este pentru prima dată într-o vizită în Republica Moldova, chiar dacă la nivel de Guverne, Cehia și Moldova au o colaborare fructuoasă. "Nu în zadar am ieșit în afara capitalei. Pentru potențiali investitori este important să se cunoască realitatea, mai ales că intenționăm să vizităm și stația de epurare a apei din or. Cimișlia, care a fost construită cu suportul Cehiei. Trebuie să stabilim și să consolidăm relații la nivel de state, dar și de comunitate nu în ultimul rând și prin intermediul Agenției de Dezvoltare Regională Sud", a conchis oficialul.

La rîndul său, directorul ADR Sud, dna Maria Culeșov a ținut să aprecieze suportul acordat de către poporul ceh nu doar pentru Regiunea Sud, dar și pentru întreaga țară. Directorul ADR Sud a enumerat activitățile comune ale Agenției cu Agenția Cehă de Dezvoltare, cu Ambasada Cehă și și-a exprimat convingerea că colaborarea se va extinde și ca domenii și ca durată.

Delegația cehă a vizitat stația de epurare a apei din or. Cimișlia și satul Huluboaia din raionul Cahul, locuit de etnici cehi.



EVALUAREA IMPACTULUI PROIECTULUI "CONSTRUCȚIA DRUMULUI CODRENI - SAGAIDACUL NOU, RAIONUL CIMIȘLIA"

16 iunie 2014/Vizită de evaluare a impactului proiectului "Construcția drumului Codreni- Sagaidacul Nou, rl Cimișlia".

În cadrul vizitei, a fost evaluat impactul proiectului de către reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și specialiști ai ADR Sud. Scopul prioritar al evaluării impactului proiectului este de a evidenția în ce măsură activitățile proiectului corespund priorităților Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională.

Grupul de evaluatori din partea MDRC - dna Violeta Evtodienco și dna Rodica Rotaru, au intervievat mai mulți actori/beneficari ai proiectului dat. Vice-președintele raionului Cimișlia, Gheorghe Netedu a relatat despre inițiativa de a construi acest drum, ca drum de importanță regională și că acest deziderat a fost atins.

Directorul S.A "Drumuri Cimișlia", dl Victor Cojocaru, a specificat că durabilitatea proiectului este asigurată prin întreținerea și monitorizarea respectării normelor, în cadrul exploatării acestui drum.

Primarul comunei Codreni, Valeriu Spînu, cetățeni de rînd, angajați ai instituțiilor publice beneficiare, au enumerat mai multe aspecte pozitive, intervenite în viața comunităților, cum ar fi:

- creșterea fluxului de transport;
- facilitarea accesului elevilor către instituțiile de învățămînt;
- deschiderea de noi rute directe spre Chișinău.

"Odată cu construcția acestui drum au fost soluționate problemele multor cetățeni. Putem spune că obiectivul "crearea condițiilor optime pentru dezvoltare social - economică" s-a realizat prin această colaborare a APL I și APL II, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, ADR Sud și a unui antreprenor foarte responsabil", a menționat dna Ioana Stoica, primarul s.Porumbrei, la darea în exploatare a acestui drum.

Drumul de acces Codreni-Sagaidacul Nou a fost construit din Fondul Național de Dezvoltare Regională - 89%, iar 11% au revenit Consiliului Raional Cimișlia, costul fiind de 21 milioane lei. Lucrările în cadrul proiectului au demarat la 30 aprilie 2013, iar la 25 octombrie 2013, drumul a fost dat în exploatare.



ȘEDINȚĂ DE ORGANIZARE A PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A PROIECTULUI "ÎMBUNĂȚĂȚIREA DRUMULUI L- 654 PRIN INTERMEDIUL REPARAȚIEI CAPITALE (TARACLIA)"

Întruniți în ședință, directorul și specialiștii ADR Sud, președintele și specialiștii Consiliului Raional Taraclia, antreprenorul și responsabilul tehnic, au stabilit acțiunile ce urmează a fi întreprinse în scopul inițierii lucrărilor de reparație a porțiunii de drum vizate. Astfel, au fost stabilite sarcinile fiecărui reprezentant, începând cu ajustarea documentație de proiect, continuând cu numirea dirigentului de șantier, finalizând cu prezentarea graficului de execuție a lucrărilor de către antreprenor. Au fost stabiliți termenii de acțiune, astfel ca în prima decadă a lunii august, să înceapă lucrările. Agenția de Dezvoltare Regională



Sud (ADR Sud) va monitoriza realizarea activităților stabilite și va raporta către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, privind rezultatele obținute. Reiterăm, proiectul „Îmbunătățirea drumului L 654 prin intermediul reparației capitale (Taraclia)” este finanțat din Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR), implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) și are drept obiectiv îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rutiere în raionul Taraclia și Ceadăr-Lunga, prin reconstrucția și modernizarea drumului L654.



EFORTURI COMUNE ÎN SCOPUL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIAL - ECONOMICĂ A RAIONULUI LEOVA

Leova/20 iunie 2014/Atelier de lucru pe marginea elaborării capitolului Aprovizionare cu Apă și Canalizare în cadrul Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a raionului Leova.

La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai APL I și II, Î.M Apă-Canal", șeful adjunct al Direcției generale de dezvoltare regională, în cadrul MDRC, Igor Malai, experți și consultanți oferți de GIZ, specialiștii ADR Sud.

În deschiderea atelierului, reprezentantul MDRC, dl Igor Malai a declarat că elaborarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a raionului Leova, este necesară și stringentă. Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor împreună cu experții GIZ, vă oferă tot suportul ca această Strategie să fie elaborată, să fie realizabilă, dar metodele și mecanismele trebuie elaborate în comun cu APL din raion, ca să realizăm prevederile capitolului ce ține de Aprovizionare cu Apă și Canalizare. Acest capitol trebuie să fie real, realizabil și realizat. Agenda activităților în această direcție trebuie intensificată, să ne întrunim conform unui grafic întocmit, sistematizat prin care vom elabora, dar și realiza capitolul ce ține de AAC".

Participanții la atelier s-au întrunit în grupuri de lucru, în cadrul cărora au exersat asupra elaborării analizei SWOT și identificarea obiectivelor, fiind ghidați în acest proces de către specialiștii Agenției de Dezvoltare Regională Sud.

De asemenea, în cadrul atelierului participanții s-au familiarizat cu scopul și etapele de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică, precum și cu obiectivele naționale și regionale ale sectorului de Aprovizionare cu Apă și Canalizare.

În finalul activității, au fost prezentate rezultatele activităților în grup, au fost identificate schimbările din sectorul AAC, s-au stabilit acțiunile care urmează a fi întreprinse, astfel încât SDSE a raionului Leova să fie elaborate către luna septembrie a anului curent.



CONSULTĂRI PUBLICE ÎN REGIUNEA SUD: PROGRAMUL REGIONAL SECTORIAL DE APROVIZIONARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

Grupul de lucru regional sectorial, constituit din reprezentanți ai APL II din cele 8 raioane ale Regiunii, directorii Întreprinderilor Municipale (Î.M) prestatoare de servicii de aprivizionare cu apă și de canalizare și specialiștii ADR Sud, au participat la elaborarea **Programului Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și de Canalizare**.

Astfel, s-au lansat consultări publice pe marginea acestui program la care au participat reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Cancelariei de Stat, experți ai Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), Agenției de dezvoltare a Austriei (ADA), Proiectului Elveției de Apă și Sanație în Moldova (ApaSan), Agenției Elvețiene de Cooperare și Dezvoltare, specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) și membrii grupului de lucru regional.

În deschiderea evenimentului, Ina Gortolomei, reprezentant al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a declarat că prin elaborarea acestui program, s-a ținut cont de acte și documente naționale și "va fi urmărită o consecutivitate logică. Întregul lucru făcut prin elaborarea programului dat a însemnat un efort comun al MDRC, ADR Sud, APL, precum și experților și consultanților GIZ. Prin continuarea conlucrării, în baza acestui program urmează a fi elaborate și implementate concepte de proiecte mai calitative."

"Vedem rezultatul a peste o jumătate de an de lucru. Programul este un document viu, consistent, iar prin implicarea reprezentanților APL din Regiune, la elaborarea lui - este și unul credibil. În 2015 vom avea un nou Apel de Proiecte, prin care vom soluționa și probleme specificate în acest document. Urmează să-l completăm cu propuneri și sugestii, ca la 19 iunie la ședința CRD Sud să aprobăm un document calitativ", a menționat Eugen Lupașcu, șef al Secției management proiecte în cadrul ADR Sud.

În cadrul ședinței a fost prezentat Programul Regional Sectorial de AAC pentru Regiunea de dezvoltare Sud și prevederile acestui Program.

Participanții la audierile publice au făcut mai multe propuneri și sugestii, astfel ca să sporească calitatea documentului. Comprimarea acestuia, implicarea mai activă a primarilor, completarea cu mai multe date specifice Regiunii Sud, sînt unele din sugestiile parvenite de la prezență.

Toate recomandările vor fi colectate și anexate la Programul **Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și de Canalizare pentru Regiunea de Dezvoltare Sud**.

Amintim, consultările publice sînt o procedură - standart în elaborarea documentelor de planificare, iar Programul Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și de Canalizare prezentat, a fost aprobat la ședința Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud din 19 iunie 2014.



ZIUA DUNĂRII - MARCATĂ ÎN REGIUNEA SUD

Annual în Republica Moldova, la 29 iunie este marcată Ziua Internațională a Dunării - eveniment public cu implicarea activă a comunităților locale, a autorităților centrale și locale, ONG-urilor, experților în domeniu.

Astfel, la Giurgiulești au fost organizate mai multe evenimente socio-culturale și artistice, cu această ocazie. La sărbătoare au fost prezentate, evaluate și înmânate premii în cadrul concursului de desen "Lunca Prutului Inferior", concurs de întrebări pentru copii „Eu și Dunărea”. Sărbătoarea a inclus și o expoziție a meșterilor populari din zonă, precum și spectacole artistice.

Activitățile organizate cu prilejul sărbătoririi Zilei Dunării acordă o importanță deosebită conștientizării și participării populației la eforturile de conservare a fluviului Dunărea. Obiectivul principal al acestor manifestări este de a implica cetățenii țărilor dunărene în multiple activități independente sau comune, desfășurate pe plan local, național și regional. Autoritățile guvernamentale centrale și locale, municipalitățile, organizațiile neguvernamentale, comunitățile științifice sunt încurajate să se implice în organizarea și desfășurarea acestor activități, ocazie deosebită pentru promovarea imaginii Republicii Moldova, a eforturilor întreprinse în vederea conservării fluviului Dunărea, precum și a activităților de informare și conștientizare.

În acest an, se împlinesc 20 de ani de la semnarea **Convenției privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a fluviului Dunărea** și 10 ani de când în Europa este sărbătorită **Ziua Internațională a Dunării**.

Și **Agenția de Dezvoltare Regională Sud** este partener asociat în cadrul unui proiect SUERD - CO-WANDA. Proiectul "**Convenție pentru managementul deșeurilor pentru navigația interioară pe Dunăre**" a fost elaborat de 11 parteneri din 9 țări riverane Dunării. Obiectivul principal al proiectului CO-WANDA este acela de a realiza o variantă draft a unei convenții internaționale pentru managementul deșeurilor generate de nave, care să fie aplicabilă tuturor țărilor riverane Dunării.



www.adrsud.md

AGENȚIA DE DEZVOLTARE
REGIONALĂ SUD

OR.CIMIȘLIA
BLD. ȘTEFAN CEL MARE, 12

TEL/FAX 0241 2 62 86

E-mail: adrsud@gmail.com



ADR Sud

Agencia de Dezvoltare Regională Sud

C O O P E R A R E P E N T R U D E Z V O L T A R E

Agencia este instituție publică
necomercială cu autonomie financiară,
subordonată Ministerului Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor ,
și se constituie pentru asigurarea
operaționalității procesului de
implementare și realizare a Strategiei de
dezvoltare regională.